

FARSKÝ LIST

NEDEĽA, 21. OKT 2018 • ROČNÍK XIII. • ČÍSLO 21

Dvojtyždenník Gréckokatolíckej farnosti Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ÚVODNÍK

Nedávno som sa vybral sám na jeden pomerne vysoký vrch neďaleko od miesta, kde bývam. Keď sa mi po niekoľkohodinovej túre konečne podarilo vyjsť na vrchol, ohromilo ma hlboké ticho a pokoj, ktorý tam vládol. Veľmi zreteľne som videl vzdialenú cestu plnú áut, no ich hukot bol len ako tichý a vzdialený bzukot včiel. „Keby som tu mohol byť častejšie,“ pomyslel som si, „to by sa dobre modlilo.“ Všetko som videl ako na dlani. Videl som ľudí ženúcich sa domov a za svojimi rodinami, továrne, hory, vodné plochy. Ten ruch som však vnímal akosi inak ako vtedy, keď som bol predtým uprostred neho. Vnímal som, ako často sa ženieme za zbytočnými vecami. Človek na vrchu jednoducho vidí všetko z inej perspektívy. Ak poznáte román *Večne spievajú lesy*, tak si určite pamätáte, ako mladý Dag práve na Smrtnej hore hľadajúc smrť našiel túžbu žiť. No existujú aj iné „vrchy“, na ktorých môžeme vidieť všetko z iného pohľadu. Raz som diskutoval s jedným inak zbožným človekom, ktorý tak trochu zaznával eucharistickú adoráciu – podľa všetkého zo strachu, že by ju ľudia uprednostnili pred svätou liturgiou. Povedal mi: „Svätá liturgia je predsa ‚vrcholom‘ kresťanského života.“ V tom som s ním mohol len súhlasiť. No potom mi napadlo jedno prirovnanie: ak je svätá liturgia vrcholom, tak eucharistická adorácia je „kochaním sa z výhľadu“. Áno, aj na adorácii, v tichu, pri Ježišovi Kristovi získavame odstup od vecí a vidíme ich z iného pohľadu. Poďme teda za Ježišom. A ak treba, poprosme svojich kňazov, aby aspoň na hodinu týždenne vystavili Najsvätejšiu sviatosť. Takým vrchom je však aj „hora svätého ruženca“. Rád s ním kráčam s Máriou a ona počas neho usporadúva moje – často roztratené – myšlienky. Mesiac október je dobrou príležitosťou vystúpiť aj tento posvätný vrch Svätej Bohorodičky. Na vrchu získavame inú pohľad, inú perspektívu, inú víziu. Tisícky rokov bola Polárka pevný svetelný bod, ktorý námorníkov viedol na ceste po mori. „Pozrite sa na tú hviezdu,“ hovorievali, „a nájdete cestu domov.“ Tento obraz jasného svetla, ktoré človeka vedie, je aj vhodným obrazom života každého z nás. Mnohé štúdie dokázali, že mať v živote jasnú víziu je veľmi dôležité. Vďaka jasnej vízii dokážeme spoznať zmysel svojho života. Vízia nám dáva smerovanie. Pohýna nás k tomu, aby sme si stanovovali ciele, ktoré sa potom menia na skutočnosť. Stručne povedané, mať víziu znamená viesť zmysluplnejší a uspokojivejší život. No hoci je toto všetko pravda, zároveň platí aj to, že my ľudia sa zvykneme často zamotať v detailoch svojho života a stratiť zo zreteľa širšie súvislosti. Keď v našej mysli začnú prevládať tieto detaily a drobnosti, začína sa zahmlievať naša vízia toho, kým sa máme stať, a ako to dosiahneme, a napokon na ňu dokonca úplne zabúdame. Tieto detaily sú, samozrejme, dôležité a nevyhnutne potrebné. Bez nich by sa nič nedalo vykonať. Ten či onen pracovný projekt by zostal navždy len snom. Naše deti by nemali čisté oblečenie alebo by nemali čo jesť na raňajky – pretože mama po celý čas premýšľala o „širších súvislostiach“. Ježiš, Marta a jej sestra Mária by pravdepodobne hladovali, keby sa všetci po celý čas len rozprávali a nikto z nich by nepripravil jedlo (*porov. Lk 10, 38 – 42*). Je zjavné, že dobre rozvinutá vízia je oveľa lepšia ako nejaká neurčitá, hmlistá vízia. Dovoľte mi teda povzbudiť vás k tomu, aby ste

istý čas vyhradili uvažovaniu nad svojou víziou budúceho roka, nasledujúcich piatich rokov a celého vášho života. Na jednej prednáške na univerzite sme raz dostali domácu úlohu, ktorú si robím dodnes. Mali sme pouvažovať nad otázkou: „*Čo by si chcel mať napísané na náhrobnom kameni a ako by si to chcel dosiahnuť?*“ Inými slovami, staň sa tým, čím chceš byť, skôr ako umrieš. Všetkým Vám prajem, aby si rôznymi spôsobmi – napríklad adoráciou alebo svätým ružencom – čoraz viac osvojovali Boží pohľad na všetko vôkol seba. A aby sa vaše dobré vízie stali skutočnosťou.

o.Rastislav (farár a protopresbyter)

HALLOWEEN

Halloween dnes poznáme ako americký komerčný sviatok, ktorý sa spája so strašidlami a chodením detí po domoch, ktoré zberajú cukríky a ak nejaké nedostanú, urobia obyvateľom nejakú neplechu. Chodia v maskách strašidiel, rozprávajú si strašidelné príbehy a usporadúvajú také večierky. Oslavuje sa v noci z 31. októbra na 1. novembra. Už aj v našich končinách vidíme plagáty s rôznymi halloweenskymi diskotékami, halloweenske výzdoby po obchodoch a podobne.

Halloween sa pokladá za čisto americký sviatok, no v skutočnosti pochádza z keltskej kultúry z oblasti celých Britských ostrovov. Do USA sa prvky a tradícia osláv dostali spolu s britskými prisťahovalcami.

Kelti vnímali ročné obdobia ako leto a zimu. Hranice medzi nimi až my vnímame ako jar a jeseň. Deň, kedy sa stretáva leto so zimou je zimný silnovrat. Leto symbolizovalo život, zima smrť. Tak Kelti mali na oslavu konca leta sviatok Samhain (írsky, vyslov souin), slávený za prvého mesačného splnu v znamení Škorpióna. Kelti verili, že vtedy sa duše mŕtvych vracajú na zem a snažia sa ovládnuť všetko živé. Verili, že v zime prichádza smrť oveľa viac ako v lete a že v deň na konci októbra sa otvára cesta smrti na zem. Verili, že dni, ktoré teraz oslavujeme ako sviatok všetkých svätých, majú magickú moc. V noci na 1. novembra bola podľa nich hranica medzi svetom živých a mŕtvych veľmi tenká a s tým súvisel aj strach z toho, že by sa na nich mŕtvi predkovia mohli nahnevať a spôsobiť im zlo. Preto sa snažili nakloniť si ich priazeň a obetovali im rôzne dary. Ľudia verili, že v tej noci sa domov vracajú duše zomrelých, aby vyhľadávali príbuzných. Ľudia preto vydlabávali repy (nie tekvice, ako teraz), ktoré slúžili ako lampáše, posvietili teda "duchom" na cestu. Aby sa ochránili pred "zlými duchmi", namaľovali si tváre. Živí sa prezliekali do starých šiat a maľovali si tváre, aby do nich nevstúpili zlí duchovia. Deti chodievali na obchádzky k susedom, spievali obradné piesne a za to dostávali peniaze alebo obradné koláče. Samotné pečivo bolo symbolom duše a deti verili, že čím viac koláčikov zjedia, tým väčšia bude priazeň zomrelých duší.

Charakteristickým halloweenským symbolom je vydlabaná tekvica s otvormi v podobe tváre, zvnútra osvetlená sviečkou či kahancom, ktorá slúži ako lampáš. Prečo je tomu tak?

Možným vysvetlením je legenda írskeho folklóru. Bol raz jeden sedliak Jack, ktorý bol lenivý, ale prešibaný. Podarilo sa mu diabla, ktorý pre neho prišiel. Na dolapenie diabla použil kríž. Jack diabla prepustil za sľub, že jeho duša sa nikdy nedostane do pekla.

O nejaký čas hriešnik Jack zomrel, do neba ho nevzali a do pekla ho podľa dohody odmietol prijať diabol. Jack nariekal, že bez svetla nevie, kam sa má pohnúť a vtedy mu dal diabol žeravý uhlík z pekelného popola, ktorý nikdy nezhasne. Jack vydlabal pôvodne repu, dal do nej uhlík a vydal sa na nekonečné túlanie svetom hľadajúc miesto na spočinutie.

Iná legenda hovorí, že írsky národ vyrezával do repy desivé tváre pripomínajúce lebky zosnulých a sviečka, ktorú vkladali dovnútra, mala nepokojné duše mŕtvych odohnať. Neskôr repu nahradila pôsobivejšie vyzerajúca tekvica.

Vyrezávanie do tekvic sa udomácnilo až na oslavách medzi írskymi a anglickými prisťahovalcami v USA, keďže úroda tekvic a ich lepšia opracovateľnosť umožňovali vyrezávať a pracovať s dostupným a zároveň jednoduchým materiálom.

Prečo je Halloween pre kresťana neprípustný?

Halloween ponúka niečo, čo oslavuje smrť, zdôrazňuje strach, je zameraný na násilie a ubližovanie. Masky strašidiel sú napríklad považované za zaujímavejšie, keď sú na nich znázornené znetvorenia a rôzne rany. Mnohí odborníci tvrdia, že je to niečo, čo nesúvisí s povahou dieťaťa a je to pre detskú dušu cudzí prvok

Halloween je ezoterickým sviatkom. Ezoterizmus znamená realizovanie moci na niekom inom pomocou démonických síl. Pre ľudí, ktorí sa zaoberajú mágiou a okultnými praktikami, to je „najmagickejší deň roka, je novým rokom celého ezoterického sveta.“ A tiež: „je to najdôležitejší sviatok roka pre všetkých nasledovateľov Satana.“

Deti dnes sa preobliekajú za nekludných duchov, ktorí nenachádzajú „pokoj“ ani v pekle ani v nebi a navštevujú rodiny vedení tekvicovým lampášom a dostávajú sladkosti výmenou za ich „náklonnosť“. Trick-or-treat, je používané pre „sladkosť alebo žartík“. „Trick-or-treat“ doslovne znamená „biliard alebo zábava“, „úskok, alebo pôžitok“, ale má to svoj pôvod v **“preklatie alebo obeta”**

Taktiež samotná legenda o Jackovi je postavená na nekresťanskom základe: je tam klamstvo, že skazený človek môže byť prešibanejší ako diabol a že brány pekla sa pred niekým uzavrujú. Okrem toho sa dej rozvíja podľa satanských praktík: žiadať od Satana vyplnenie požiadaviek, uzavrieť zmluvu s diablom, satanské poslanie zjaviť sa ľuďom, ezoterický rítus. **Počas dejín existujú mnohé svedectvá,** že pod Halloweenom sa skrývali satanské rituály a obete. Vieme, že v našich dňoch satanisti praktizujú počas tejto noci ľudské obety.

Slová ktoré vyhlasujeme, gestá ktoré robíme, nie sú neutrálne, ale znamenajú istú duchovnú realitu. Keďže diabol je klamár, rád si použije nevinnú zábavu a zľahčovanie okolností na to, aby si robil svoju prácu. Neobstojí ani názor mnohých, keď povedia, že to tak nemyslia, lebo to, s čím súhlasím, a čo robím, má aj svoje duchovné pozadie. Podobne, ako je vyslovená modlitba vonkajším znakom vzťahu k Bohu – niečoho vnútorného. Tak aj vonkajší prejav sympatizovania s negatívnymi vecami je prejavom negatívneho duchovného pozadia, a to už Boh nie je.

Preto si dajme pozor aké je pozadie a pôvod toho, čo hovoríme a konáme. Nepriľnime k ezoterickému svetu skrze masové rituály, ktoré sú nám ponúkané. Ak máte deti, dávajte pozor na to, aby si neprivykli, alebo ešte horšie, nenaučili sa na okultizmus. Isté veršovačky, ktoré sa musia deti naučiť, sú vyzvanie ducha smrti.

Negatívny vplyv okultných praktík môže, ale aj nemusí byť okamžitý, tie sa často môžu prejavíť sa s odstupom rokov ako depresie, krízy, násilia, samovražedné myšlienky a podobne.

My ako veriaci sa nemáme dať vyviešť z pravdy zdánlivými tradíciami a spôsobmi, ale držme sa víťazstva, ktoré premohlo svet, držme sa našej viery (porov. 1 Jn 5,4).

FARSKÉ OZNAMY

- ❖ Pozývame deti a mládež na stretnúť v pastoračnom centre vždy v piatok od 16.00 a taktiež na detskú liturgiu v piatok večer o 18.00.
- ❖ Pripomíname rodičom, aby prihlásili svoje deti na slávnosť 1.sv spovede. Prihlášky sú v chráme pri nástenke alebo v kancelárii FÚ. Taktiež prosíme deti, ktoré sa chystajú na slávnosť 1. Sv. spovede, aby si prišli prebrať podpisové kartičky, ak tak ešte neurobili.
- ❖ Náš chrám plánujeme vyzdobiť aj ďalšími zástavami. Ak by ste chceli podporiť toto dielo, môžete tak urobiť v kancelárii FÚ.
- ❖ Pozývame Vás 28.10. o 16.00 V kine Scala na koncert kapucín Felix, ktorý bude ďakovať za 60. Rokov života. Vstupné je 6 Eur a lístky si môžete zakúpiť v predajni František alebo hodinu pred koncertom na mieste.
- ❖ Pripomíname, že kto by si chcel obnoviť alebo zapísať mená zosnulých na hramoty, môže tak urobiť v priebehu týždňa v kancelárii FÚ.
- ❖ Týždeň od 29.10. bude prvopiatkový. Budeme spovedať v štandardnom režime hodinu pred večernou sv. liturgiou **okrem štvrtku**.
- ❖ V štvrtok 1.11. bude liturgia len ráno o 7.30, pričom sa budeme modliť aj hramoty.
- ❖ V piatok, 02.11.2018 je Pamiatka zosnulých. V tento deň vás pozývame pomodliť sa panychídu za zosnulých na Solivarskom cintoríne pri kríži o 16:00 hod.
- ❖ Od 1.-8.11. môžeme získať plnomocné odpustky pre duše v očistci. Preto vás pozývame prijať sviatosť zmierenia v prvopiatkovom týždni **okrem štvrtku**.
- ❖ V sobotu 3.11. sa budeme modliť Mariánske večeradlo.
- ❖ Pozývame Vás na Evanjelizačný program Godzone tour, ktorý sa uskutoční 13.11. V Košiciach v hale Cassosport od 18. – 21.00. Vstup zadarmo.

❖ Ako vyprosiť odpustky zosnulým? Sú na to 2 spôsoby:

- ❖ 1. Veriaci, ktorí v deň Spomienky na všetkých zosnulých (2. 11.) nábožne navštívi chrám alebo kaplnku a pomodlí sa **Otče náš** a **Verím v jedného Boha**, môže získať úplné odpustky, ktoré sa môžu privlastniť iba dušiam v očistci.

Okrem tohto odpustkového úkonu sa žiada splniť tri podmienky: * **svätá spoveď** (krátko predtým alebo potom), * **sväté prijímanie** (najlepšie v ten istý deň), * **modlitba na úmysel Svätého Otca (Otčenáš, Raduj sa, Sláva)**. Je potrebné vylúčiť akúkoľvek pripútanosť k hriechu aj k všednému. Tieto odpustky možno získať od poludnia predchádzajúceho dňa až do polnoci určeného dňa.

- ❖ 2. Veriaci, ktorí **nábožne navštívi cintorín** a aspoň myslou sa pomodlí za zosnulých, môže získať odpustky, ktoré sa môžu privlastniť iba dušiam v očistci, raz denne od 1. novembra do 8. novembra. **Treba splniť aj ďalšie podmienky.** * * *(vyššie spomenuté a označené *) Jedna svätá spoveď však stačí na všetky odpustky. Využime možnosť pomôcť dušiam v očistci k plnému spoločenstvu s Bohom v nebi. Viac pre svojich bratov a sestry urobiť nemôžeme.

TLAČ: A-print, s.r.o., Urbánkova 13, Prešov

VYDÁVA: Gréckokatolícka farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

WEB: www.grkat-sekcov.sk • E-MAIL: farnostsekcov@gmail.com • TEL.: 051/7725540

LEN PRE VNÚTORNÚ POTREBU • DOBROVOĽNÝ PRÍSPEVOK: 0,10€